

7/8. osztály szövegértés

Sziasztok!!! Csak ügyesen és pontosan! Tudom, hogy tudjátok ha rászánjátok az időt!

Az alábbi szöveg az otthoni bicikliszereléshez nyújt segítséget. Olvasd el a szöveget, és válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

A BICIKLISZERELÉS ALAPFOGÁSAI

Egyelőre nincs meg a tudományos magyarázat arra, hogy milyen rejtélyes folyamatok zajlanak a télire bezárt pincékben. A megoldás tavaszra már biztosan nem lesz meg, így a biciklis szezont most kezdők ismét csak a furcsa jelenséggel szembe sülnek: az ősszel kifogástalan állapotban elrakott kerékpárok tavasszal zörögnek, kerekeik laposak, a váltók nem váltanak, a fékek pedig nyikorognak.

A következő sokk rendszerint az, amikor a szerelő a bringákkal feszesre tömött műhelyéből elhaló hangon egy hetekkel későbbi időpontra hív vissza minket. Pedig a kisebb hibák miatt nem feltétlenül kell szakemberhez fordulni, némi ügyességgel és elszántsággal házilag is elháríthatjuk a bajokat. Felkerestük a Kerékagy egyik kedvenc bicikliszervizét, hogy a szakemberek megmutassák nekünk a tavaszi üzembe helyezés alapfogásait.

Lötyög a kerék: Meglepően sokszor fordul elő, hogy a telekről felhozott kerékpárt ősszel gyorsan összedobják, hogy betolhassák a garázsba, és majd a szezon kezdetén rakják össze rendesen. A tulajdonos tavaszra azonban már elfelejti terveit, és azzal kacsázik el a szerelőhöz, hogy végeztes hibája van a biciklijének.

Megoldás: A gyorszárat¹ a kerékpár álló helyzetében kinyitjuk, hagyjuk, hogy a váz súlya a helyére csúszta a tengelyt. A gyorsár ellentétes oldalán a csavart úgy forgassuk, hogy a zár 180 foknál, azaz a talajjal párhuzamos állásban kezdjen fogni. Zárjuk a gyorszárat. A gyakorlatot ne fejjel lefelé fordított biciklin végezzük. Jó, ha a gép a talajra merőlegesen áll.

A kerék hozzáér a fékhez: Sok oka lehet, de érdemes a fent ismertetett módon megnézni, hogy helyén van-e a kerék. Ha a felni² 2-3 milliméternél nagyobb ut oldalirányban, akkor szakemberrel kell centríroztatni³. Ha a fék a gumihoz ér hozzá, akkor nagyobb a baj. Guruljunk el a szervizbe, és a problémás féket addig se használjuk.

Lapos a gumi: Ha hónapokig áll a bicikli, magától is leereszthetnek a gumik. Mielőtt szakemberhez fordulnánk, tegyünk próbát a pumpával. A legtöbb biciklin autó szelep van, így minimális erőbefektetéssel egy benzinkútnál is felfújhatjuk. Minden gumi oldalán feltüntetik a maximális nyomást, amire a szerelők szerint érdemes felpumpálni a kerekeket.

Ha a gumi gyorsan leereszt, akkor ki kell cserélni vagy meg kell foltozni a belsőt. Egyik sem bonyolult, de egyszer meg kell nézni élőben. Bátorításul meg jegyezzük, hogy közepes gyakorlattal a foltozás nem tart öt percnél tovább, és a művelet legnehezebb része a külső gumi levétele és visszarakása.

Nyikorog, kattog a lánc: Tisztítani és olajozni kell. Ezt akkor is érdemes megtenni, ha még nincsen hallható jele az elkoszolódásnak. Sőt, használatától függően havonta, kéthetente amúgy is érdemes egyszer olajozni. (...)

Érdemes este olajozni, mert akkor a kenőanyag reggelre beszívárog, és nem fröcsköli össze kedvenc fehér nadrágunkat. A művelet nagyjából negyedórát, húsz percet vesz igénybe, plusz a hosszadalmas kézmosás.

Nehezen vagy rosszul vált a váltó: Egyik oka lehet, hogy elpiszkolódott a lánc, amelyet tisztítsunk meg. Érdemes a váltókat is befújni WD40⁴-nel, főleg azokon a helyeken, ahol forgórészek találhatók. A felesleget ronggyal töröljük le, hogy ne tapadjon fel a por.

Ferdén áll a kormány: Lazítsuk ki a kormányt rögzítő csavart (vagy a kormányszár tetején, vagy az oldalán található), vegyük az első kereket a lábaink közé, és a markolatokat fogva fordítsuk a kormányt a megfelelő szögbe. Ne felejtjük újra megszorítani a csavarokat. (...)

Rendellenes zaj menet közben: A bicikli az a szerkezet, amely csak zörgésre hajlamos alkatrészekből áll, így a zajoknak ezer oka lehet. A legjellemzőbb a sárhányók és a csomagtartó zörgése. Húzzuk meg a csavarokat. Ha a zörgés marad, figyeljük meg, hogy csak tekerés közben hallunk zajt, vagy gurulásnál is, mert ez fontos információ a szerelőnek. Egyszerűbb esetben a hajtókar ér hozzá a váltóhoz, vagy nyolcas van a kerékben.

Mielőtt nagy lendülettel belevetnénk magunkat a forgalomba, tegyünk pár perces próbakört valami biztonságos helyen. Imitáljunk gyors megállást, hogy lássuk, fognak-e a fékek, és tudjuk, mekkora a fékút. Figyeljünk, hogy nem hallunk-e gyanús kattogást, és tudunk-e váltani. Ellenőrizzük, hogy világítanak-e a lámpáink.

Menjünk szerelőhöz, ha:

- Oldalirányba kotyog a kerék. Ez nagyobb hibát is jelenthet.
- Az első féket behúzza előre, hátra elmozdul a kormány. Ha szerencsénk van, kilazult a kormánycsapág, és csak meg kell húzni.
- Nem fognak rendesen a fékek, hosszú a fékút.
- A kerék hozzáér a fékpofához vagy a gumihoz.
- Rosszul működik a váltó.

¹ Olyan rögzítő eszköz, amelyhez nem kell csavarhúzó.

² A bicikli kerekének fém váza.

³ Olyan művelet, amellyel a felni egyenetlenségeit javítják ki.

⁴ Kenőanyag és nedvességszorító spray.

1. feladat

Miért kell a szerelőnél akár heteket is várni egy időpontra? A szöveg alapján válaszolj!

...

2. feladat

Számozással állítsd időrendbe, mit tesz egy átlagbiciklista a kerékpárjával a tavasz kezdetén! Kezdd a legkorábbival!

. Elviszi a szerelőhöz.

. Kiderül, hogy csak hetekkel később mehet a bicikliért.

. Kisebb-nagyobb hibákat fedez fel.

. Tavasszal előveszi a biciklijét.

3. feladat

Mikor NEM KELL szakemberhez fordulni a fék hibájával? Jelöld meg a helyes válasz betűjelét!

- ☐ A Ha a kereket kell a helyére igazítani.
 - ☐ B Ha a felni 2-3 mm-nél nagyobbat üt oldalirányban.
 - ☐ C Ha a fék a gumihoz is hozzáér.
 - ☐ D Ha az első féket behúзва előre-hátra elmozdul a kormány.
-

4. feladat

Nagyjából mennyi időt vesz igénybe az olajozás? Jelöld meg a helyes válasz betűjelét!

- ☐ A 5-8 percet
 - ☐ B 10-15 percet
 - ☐ C 15-20 percet
 - ☐ D 30-40 percet
-

5. feladat

Balázs biciklije zörög. Miért ismeri fel nehezen ennek az okát? Válaszodat a szöveg alapján indokold!

...

6. feladat

Miért kell figyelni arra tekeréskor és guruláskor is, hogy hallunk-e rendellenes zörgést? Jelöld meg a helyes válasz betűjelét!

- ☐ A Ha csak tekeréskor halljuk, nem kell javítani.
 - ☐ B Ha szervizbe visszük, ezzel segítjük a szerelő munkáját.
 - ☐ C Mert így megállapíthatjuk, hogy a sárhányó zörög-e.
 - ☐ D Így biztosan megtudjuk, hol kell javítanunk a biciklin.
-

7. feladat

A „Menjünk szerelőhöz” szövegrészben melyik alkatrész kapcsán említik a legtöbb problémát?

...

8. feladat

Mitől szeretné megkímélni a kerékpár-tulajdonosokat a cikk? Jelöld meg a helyes válasz betű jelét!

- ☐ A Attól, hogy egyedül szereljék a biciklijüket.
- ☐ B Attól, hogy fölöslegesen menjenek el a szerelőhöz.
- ☐ C Attól, hogy rosszul szereljék meg otthon a biciklit.
- ☐ D Attól, hogy hozzá nem értők rossz tanácsára hallgassanak.